

17.09x13.92	1	31	עמוד	הארץ - the marker	30/01/2017	57023914-1
מוסד למחקר מדיניות לאומית בטכניון פרופ' אופירה אילו - 85300						

הגנת הסביבה אופירה אילו

ישראל וטראמפ מחממים את העולם

לראשונה זה 15 שנה, לייצב את כמות גזי החממה שפלטתה. אלא שגם אם סין וארה"ב ככל וזאת מחויבות להפחתת הפליטות, וגם אם חברות כבר הבינו כי יש תועלת כלכלית בכך – להסיט את האוניה ממסלולה יהיה תהליך לא פשוט כלל.

ומה באשר לישראל? התוכנית הלאומית להפחתת פליטות גזי חממה קבעה יעדים לצמצום צריכת החשמל ב-17% לפחות עד 2030, ביחס לצריכת החשמל בתרחיש "עסקים כרגיל", צמצום הנסועה (קילומטר) הפרטית של כלי הרכב ב-20% עד 2030, וכן הפקת חשמל מאנרגיה מתחדשת בשיעור של 17% לפחות מסך כל צריכת החשמל ב-2030. עם זאת, בהינתן התקציבים שהוקצו לכך – 300 מיליון שקל בהרשאה להתחייב ל-2016-2019, וסכום של 500 מיליון שקל בערבויות מדינה – קשה להניח כי יתרחש כאן מהפך משמעותי.

תמיד יהיה אפשר "לתרץ" זאת בכך שהתרומה הכוללת של ישראל להפחתת הפליטות היא זניחה בהשוואה לארה"ב וסין. אבל זה חבל, וזה מסוכן לסביבה ולכלכלה של כולנו.

פרופ' אילו עומדת בראש תחום איכות הסביבה במוסד שמואל נאמן בטכניון, ובראש החוג לניהול משאבי טבע וסביבה באוניברסיטת חיפה

ראשית, במהלך אישור המינויים החדשים בסנאט, העירו גם המועמד להיות ראש הסוכנות להגנת הסביבה (EPA), וגם המועמד לתפקיד שר הפנים, שהם אינם סבורים כי סוגיית שינוי האקלים היא "תעלול", כפי שטראמפ ציין בטוויטר. שניהם העירו, אגב, כי האחריות האנושית לשינוי אינה ברורה. אין ספק, כי לשינוי מינויים אלה השפעה על הממשל.

בנוסף, מעניינת מאוד דווקא הופעתו של נשיא סין, שי ג'ינפינג, בפני הפורום הכלכלי העולמי בראבוס בינואר 2017. לא רק שזהו הנציג הסיני הראשון ששמתתף בכינוס זה, הוא גם הראשון שמצהיר מטעם הממשל הסיני כי נסיגה מהסכם פריז האחרון תהיה פגיעה בדורות הבאים ופגיעה בהישגים הכלכליים שכבר הושגו הודות לתהליכים כמו שינוי מקורות אנרגיה והתייעלות אנרגטית.

סין, אגב, היא המדינה הפולטת את כמות גזי החממה הגדולה ביותר, כמעט פי שניים מארה"ב. ב-2015 היא הצליחה,

שעות בודדות לאחר השבעת נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ, מיהר הבית הלבן להוציא הודעה על היחס העתידי של הממשל החדש למגזר האנרגיה במדינה. בעוד לשון ההודעה מתחייבת לאוויר ולמים נקיים, הרי שהמדיניות החדשה גם מתחייבת לקידום עצמאות אנרגטית של ארה"ב באמצעות שימוש בהפקת גז מפצלים ובטכנולוגיות לשימוש נקי בפחם לייצור חשמל.

סוגיית האקלים, לעומת זאת, נתפשת כעומס רגולטורי וכלכלי שיש למזער, עד כדי ביטול הסכמים שעליהם חתמה ארה"ב, לרבות הסכם פריז. כל המדינות שחתמו על הסכם זה, לרבות ישראל, התחייבו להתחיל לנקוט עד 2020 צעדים ממשיים להפחתת פליטות גזי החממה שלהן, כך שהטמפרטורה העולמית לא תעלה ביותר מ-2 מעלות צלזיוס מעל לרמה הטרופית עשיתית. ארה"ב, בתקופת ממשלו של ברק אובמה, התחייבה להפחית את הפליטות ב-28% ב-2025 לעומת הפליטות ב-2005. טראמפ מתנגד להסכמי האקלים, בטענה שהדיון הציבורי הוא בכלל קונספירציה סינית, וכי העומס שהם יוצרים על חברות האנרגיה האמריקאיות הוא מכשול לשגשוג המדינה. האם זה אומר שהמאמצים הבינלאומיים להפחתת הפליטות הגיעו לקצם? כנראה שלא.

התקציבים להפחתת פליטות גזי החממה יקשו על מהפך משמעותי בישראל, ואילו טראמפ בכלל מתנגד להסכמי האקלים